



Region Örebro län
Regionservice

Upphandlingsrapport

Helår 2024

Upphandlingsrapport

Helår 2024

Markus Liljenroth

2025-01-14

Innehåll

| | |
|------------------------------------|----|
| Inledning..... | 4 |
| Kommande upphandlingar | 5 |
| Inköp och upphandling | 5 |
| Medicinsk Teknik..... | 6 |
| Pågående upphandlingar | 7 |
| Inköp och upphandling | 7 |
| Medicinsk Teknik..... | 8 |
| Avslutade upphandlingar | 10 |
| Inköp och upphandling | 10 |
| Medicinsk Teknik..... | 12 |
| Kommentarer..... | 14 |
| Hållbarhet..... | 14 |
| Avtals- och inkösuppföljning | 20 |
| Överprövningar | 23 |
| Övrigt..... | 27 |

Inledning

Denna rapport redovisar kommande, pågående och genomförda upphandlingar, samt överprövningar och det uppföljningsarbete som handhas av de upphandlande enheterna inom Region Örebro län.

De upphandlande enheterna är:

- Regionservice – Inköp och upphandling
- Regionservice – Medicinsk Teknik

Förutom de två ovan beskrivna upphandlande enheterna finns även samarbeten med andra regioner där upphandling sker gemensamt.

Dessa är följande:

- Varuförsörjningen (förbrukningsmaterial för vården och kontorsmaterial)
- 7-klövern (hjälpmedel)
- 3-klövern (mediciner)
- Övriga samarbeten

I denna rapport redovisas enbart egna och gemensamma upphandlingar från 7-klövern, 3-klövern och övriga samarbeten. Med upphandlingar avses de konkurrensutsättningar som regionen genomfört överstigande direktupphandlingsbeloppen.

Gällande upphandlingar genomförda av inköpscentralerna ADDA och Kammarkollegiet redovisas i denna rapport enbart de andra konkurrensutsättningar som Region Örebro län gör på berättigade ramavtal från dessa.

Kommande upphandlingar

Inköp och upphandling

Sammanställning

Under perioden jan-juni 2025 ska 34st upphandlingar påbörjas. Dessa är:

| | |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Alternativ telefoni/totalkonversation• Ambulanskläder• CCTV• Datakommunikation Sjunet• Elektriskt installationsmaterial• Friskvårdsadministration• Fysioterapi grupp-mottagning motsvarande 4 terapeuter• Försäkringsmedicinska utredningar•Handledning för hälso- och sjukvårdspersonal• Hemsjukvårdssängar• Hyresavtal Varberga vårdcentral• IP-TV• Kemikaliehanteringssystem• Kommunikation 7-klövern• Kortinlösen och betalterminaler• Läkemedel på rekvisition• Personliga GPS och trygghetslarm• Planerings och handläggningssystem | <ul style="list-style-type: none">• Projektledare för för upphandling och implementering av HR-system• Ramavtal monitorering av forskning• Ramavtal Serviceuppdrag• Reklamplatser på digitala skärmar i busstrafiken• Service och reparationsarbeten av vitvaror (Tvättmaskiner)• Serviceavtal Datahall IT-huset• Snittblommor och krukväxter• System för att kunna öva och upprätthålla god beredskap• System för fertilitetsverksamhet• Tjänst för monitorering av forskning• Upphandlingssystem• Vitvaror (via Adda)• Väderskydd till citylinjen• Webbaserat rekommendationsnätverk• Yrkesskor RÖL (via Adda)• Återkommande besiktning av hissar, portar, lyftar och tryckkärl |
|--|--|

Medicinsk Teknik

Sammanställning

Under perioden jan-juni 2025 ska 18st upphandlingar påbörjas. Dessa är:

| | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Bildlagring och videorouting sal 3 och sal 4 op Lindesbergs lasarett, VO kirurgi, Område specialiserad vård• Blodbestrålningssapparat, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Blododlingsapparat, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• CBCT Tandvårdsröntgen, Ekonomi/IT Folktandvården, Folktandvården• Gatingkamera till CT, VO onkologi USÖ, Område specialiserad vård• HbA1c-analysator, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Infärgningsutrustning immun, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Instrument för optical genome mapping (OGM), VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Intensivvårdskuvös, VO barn- och ungdomsmedicin USÖ, Område specialiserad vård | <ul style="list-style-type: none">• Intensivvårdssängar med inbyggd vågfunktion, VO anestesi- och intensivvård, Område specialiserad vård• LAF bäncar varav en med möjlighet att använda ICSI mikroskop i, VO obstetrik och gynekologi, Område specialiserad vård• MR-kamera inklusive tillhörande barackliknande byggnad (relocatable), VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Röntgendiffractionsinstrument, Arbets- och miljömedicin USÖ, Område forskning och utbildning• Smärtpumpar, Hälso- och sjukvården gemensamt• Spirometer, VO barn- och ungdomsmedicin USÖ, Område specialiserad vård• Ultraljudsapparat för kärlaccess, VO anestesi- och intensivvård, Område specialiserad vård• Ultraljudsmaskin kärl, Sjukhusverksamhet Karlskoga lasarett, Område nära vård• Utrustning för regionövergripande endoskopiverksamhet, Hälso- och sjukvården gemensamt |
|---|--|

Pågående upphandlingar

Inköp och upphandling

Sammanställning

Antalet pågående upphandlingar är 47st. Dessa är:

| | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Andningshjälpmedel• Annonser• Arbetsstolar• Bevaknings- och larmtjänster• Digitala parkeringstillstånd• Digitalt referenstagningsystem• Elastomerisk pump till renrum• Eldningsolja till värmepannor och reservkraft• ELDRIVNA RST A1, B1, B2• Eldrivna RST B5, C1, C2, C3• Eldrivna RST Barn• Eldrivna rullstolar C1, C2, C3, B5• Elmäklare• IT-konsult till förvaltningen av R7-arkiv• IT-produkter• Kognitionshjälpmedel• Kommunikationstjänster• Konsultstöd för arkivering av systemstöd för mödrahälsovård och förlossning (Obstetrix)• Konsulttjänster inom det psykosocialafältet• Lagerhållningssystem• Ledarskapsutbildning• Licenspartner• Livsmedel - Kolonial och kaffe• MANUELLA - ALLROUND- & TRANSPORTRULLSTOLAR• Möbler till Regionhuset | <ul style="list-style-type: none">• Ombyggnad hissar• Outsourcing av restaurangverksamhet• Parkeringsautomater inkl. betallösningar• Presentkort till blodcentralen• Produktions- och resursplaneringssystem• Påminnelse- och inkassotjänster• Ramavtal Entreprenad el Kga• Reklamplatser på digitala skärmar i buss och hållplats• Rekrytering av chefer och andra nyckelpersoner• Service på Kompressorer• Service, reparation och nyanskaffning cyklar• Serviceresor• SOC• Systemlösningsavtal• Säker digital kommunikation SDK• Tandtekniska tjänster och produkter• Telefoni-tjänster• Transportabel panncentral• Underhåll av busshållplatser• Verksamhetssystem för tolk- och översättarservice• Vädskydd för nya citylinjen etapp 2 och 3• Övervaknings och betaltjänst för laddstolpar |
|---|--|

Det sammanlagda värdet av dessa upphandlingar inklusive optionsår är ca 2 789

Mnkr*.

* Ett uppskattat värde utifrån tidigare avtal eller förväntat behov.

** Överprövad, se särskild redovisning.

Medicinsk Teknik

Sammanställning

Antalet pågående upphandlingar är 32st. Dessa är:

| | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Ambulanser, VO ambulanssjukvård Region län, Område specialiserad vård• Apoteksmodul och steril beredning för hantering av cytostatika tillverknig och sterila beredningar, Läke-medelscentrum, Område forskning och utbildning• Diatermiapparat varav 1 APC (argonplasmacoagulator), VO kirurgi, Område specialiserad vård• DT till Karlskoga och Lindesberg, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Flexlab kemi- debiteringslösning, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Flödescytometer, Kliniskt forskningscentrum, Område forskning och utbildning• Funktion gällande behandling av åderbräck (varicer), VO kärl och thorax, Område specialiserad vård• Förbrukningsmaterial till kontrastinjektorer, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Förbrukningsmaterial till volympumpar, Hälso- och sjukvården• Glas skanner, Kliniskt forskningscentrum med innovationsteam, Område forskning och utbildning• HD-cystoskop, VO urologi, Område specialiserad vård• Hemdialys via leasing, Hälso- och sjukvården gemensamt• Hemodynamikutrustning, VO hjärt-lungmedicin och klinisk fysiologi, Område specialiserad vård• Instrument för extrahering av DNA och RNA, Kliniskt forskningscentrum med innovationsteam, Område forskning och utbildning | <ul style="list-style-type: none">• In-vivo dosimetri, VO onkologi, Område specialiserad vård• IT stöd för klinisk genetik, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Kassettmärkare, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Laparoskopistapel, VO obstetrik och gynekologi, Område specialiserad vård• Laparoskopistaplar, VO kirurgi, Område specialiserad vård• Linjäraccelerator till strålbehandlingen, VO onkologi, Område specialiserad vård• Lågtemperaturfrysar, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gemensamt• Mediapendlar, Område specialiserad vård• Patientmonitorering, VO medicin, Område specialiserad vård• Reinvesteringar på Lindesbergs operationsavdelning, operationsbord, plintar och transportvagnar, VO ortopedi och handkirurgi, Område specialiserad vård• Robot för ortopedi, VO ortopedi och handkirurgi, Omr specialiserad vård• Sekvenseringsutrustning, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård• Ultraljudsapparater, VO anestesi- och intensivvård, Område specialiserad vård• Ultraljudsutrustning, VO obstetrik och gynekologi, Område specialiserad vård• Utrustning för regionövergripande endoskopiverksamhet, Hälso- och sjukvården, Hälso- och sjukvården• Utrustning till endoskopiverksamheten, Område specialiserad vård• Halvautomatiska defibrillatorer, Hälso- och sjukvården• Vätskehanteringsrobot för nukleinsyraextraktion, Kliniskt forskningscentrum, Område forskning och utbildning |
|---|---|

Det sammanlagda värdet av dessa upphandlingar inklusive optionsår och serviceavtal är ca 353 Mnkr*.

** Ett uppskattat värde utifrån tidigare avtal eller förväntat behov.*

*** Överprövad, se särskild redovisning.*

Avslutade upphandlingar

Inköp och upphandling

Sammanställning

Under perioden januari-december 2024 har 79st upphandlingar avslutats. Dessa är:

| | |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Antidecubitusmadrasser• APAP, autoBilevel, ASV och Masker• Banktjänster• Cochleaimplantat• Datasystem för kundsynpunkts- och ärendehanteringssystem• Dentalinredning• Endoskopilokaler KGA• Entreprenad för återstående arbeten vid ÖLM• Fastighetssystem• Flytt av paviljonger• Flytt och montage• Formgjutna sitsar• Fysioterapi gruppmottagning motsvarande 10 terapeuter• Färskt bröd• Färskt bröd - AVBRUTEN• Färskt kött & chark• Förstoringsglas och lappar• Galliumgenerator• Glas och glasmästeritjänster• Hiss Kävesta• Hygienhjälpmedel• Hörapparater• Implementering och drift av tandvårdssystem till specialisttandvården• Influensavaccin, säsongen 2024–2025• IT-supporttekniker till Servicecenter• IT-system för sjukhusapoteket• Järnhandelsvaror inklusive skyddsutrustning• Kartläggning och analysarbete över RÖLs riskplatser för suicid i den offentliga miljön• Katastrofmedicinsk beredskapsutbildning• Konsultteam för migrering inom Cosmicprojekt - 1• Konsultteam för migrering inom Cosmicprojektet FKU• Kunskapsstöd för vårdpersonal (Klinisk personal)• Kunskapsstöd för vårdpersonal (Nära vård)• Ledarskapsutbildning - Del A och C | <ul style="list-style-type: none">• Manuella - Komfortrullstolar + underreden + vagnar• Markiser och persienner• Medicinska biblioteket• Möbler till Regionhuset• Ombyggnad bassäng till förråd USÖ• Partnering T5• Pensionsadministration• Personlyftar• Portabla ramper• Profilprodukter inkl. webbshop• Ramavtal Entreprenad el Kga• Ramavtal Servicearbeten Plåt• Ramavtal Serviceuppdrag Byggservice och fukt• Ramavtal serviceuppdrag el Västra länsdelen• Ramavtal tekniska konsulter och arkitekttjänster (El och VVS-projektering)• Regöringsmaterial för läkemedelstillverkning• Renrumsmaterial• Resebyråtjänster• Revisionsförvaltare för stiftelser• Robotlicenser för migrering inom Cosmicprojektet• Rollatorer, gånghjälpmedel och gästolar• Service av storköksutrustning (via Adda)• Servicearbeten - Plåt• Storköksutrustning (via Adda)• Storköksutrustning, varor samt projektering- och besiktning• Synhjälpmedel• System för automatisk räkning av passagerare• System för utbetalning av ersättning till privata vårdgivare• Teckenspråkstolktjänster• Tekniska konsulttjänster• Tillsyn av kyl- och värmepumpsanläggningar• Tråg och lockmaterial till kostavdelningen Regionservice |
|--|--|

| | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Licens och konsultteam för migrering inom Cosmicprojektet - 2 • Lymfterapeutiska behandlingar • Läkemedel på rekvisition 2023 del 1 • Läkemedel på rekvisition 2023 del 2 • Läkemedelsförsörjning • Lätt Lastbil till ToL USÖ • Manuella - Aktivrullstolar | <ul style="list-style-type: none"> • Underhåll och utveckling av Bergslagsleden • VVS-material • Vårdetransport • Växtskötsel • Ärendesystem till Regionsservice • Ögonproteser |
|--|---|

Det sammanlagda värdet av dessa upphandlingar inklusive optionsår är ca 1 417 Mnkr. Upphandlingsavdelningen mottog totalt 367 anbud, dvs 4,6 anbud i snitt per upphandling.

*** Upphandling har varit föremål för överprövning, se särskild redovisning.*

Miljö, etiska och sociala krav

Miljökrav har varit möjligt att ställa i 71st upphandlingar. De 8st upphandlingar som ej har varit möjligt att ställa miljökrav på är upphandlingar av konsulttjänster och system.

Krav på Uppförandekod har varit möjlig att ställa i 75st upphandlingar. De 4st upphandlingar som ej varit möjligt att ställa krav på uppförandekod är kopplade till IT-tjänster och systemstöd samt i upphandling av service för storköksutrustning där regionen deltog via fullmakt.

Krav på Social hänsyn ställts i samtliga upphandlingar genom krav "Inköp på lika villkor" som tillvaratar perspektivet jämställdhet och barns rättigheter. Övriga dimensioner i begreppet Social hänsyn har tillvaratagits i ovanstående Uppförandekod. Däremot har inga krav på Social hänsyn ställts enligt Region Örebro läns riktlinje om Social hänsyn vid upphandlingar. Skälen till det är bl.a. att arbetsförmedlingen genomfört nedskärningar av uppdrag kring sysselsättning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Medicinsk Teknik

Sammanställning

Under perioden januari-december 2024 har 36st upphandlingar avslutats. Dessa är:

| | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Autoklaver ånga med in- och urlastare, VO laboriemedicin, Område specialiserad vård• Bårsystem ambulans, VO ambulanssjukvård, Område specialiserad vård• Datortomograf, Skandionkliniken Uppsala• Diskdesinfektor, VO laboriemedicin, Område specialiserad vård• EEG-system, Hälso- och sjukvården• Genomlysning för röntgenkliniken och endoskopienheten, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Genomlysningsutrustning, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Hematologiutrustning, VO Laboriemedicin, Område specialiserad vård• Isokinetisk testutrustning, Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Område forskning och utbildning• Isolatorer Biologiska säkerhetsskåp/isolatorer cytostatikaberedningen, Läkemedelscentrum, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gemensamt• Kartstöd i hela regionen, VO ambulanssjukvård, Område specialiserad vård• Kringutrustning till nytt elfyslaboratorium, VO Hjärt-lungmedicin och klinisk fysiologi, Område specialiserad vård• Masspektrometer, VO laboriemedicin, Område specialiserad vård• Mobil CT till NIMA, VO neurokirurgi, Område specialiserad vård• MT-utrustning till core-facilitet, VO laboriemedicin, Område specialiserad vård | <ul style="list-style-type: none">• Pipetteringsrobot, VO laboriemedicin, Område specialiserad vård• Renvattenanläggning, VO medicin, Område specialiserad vård• Robot, VO ortopedi och handkirurgi, Omr specialiserad vård• Roterande instrument, Folk tandvården• Röntgensystem för angiografiundersökningar, VO hjärt-lungmedicin och klinisk fysiologi, Område specialiserad vård• Röntgenutrustning för slätröntgen, konventionell röntgen, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Sekvenseringsutrustning, VO laboriemedicin, Område specialiserad vård• Spirometer inkl box, Sjukhusverksamhet väster, Område specialiserad vård• Sprutdispenser till PET/CT, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård• Time-lapse inkubator, VO obstetrik och gynekologi, Område specialiserad vård• UHPLC MS/MS, Arbets- och miljömedicin, Hälso- och sjukvården• Ultraljud, Hälso- och sjukvården• Ultraljudsapparat, VO barn-och ungdomsmedicin, Område specialiserad vård• Ultraljudsutrustning, VO onkologi, Område specialiserad vård• Ultrasugsaspirator, VO neurokirurgi, Område specialiserad vård• Underhållsavtal övervakningsutrustning, Hälso- och sjukvården• Utökning av moduler till Syngo, Digitala vårdmiljöer, Hälso- och sjukvården• Vätskekromatografiskt, högupplösande masspektrometriskt analysinstrument (UHPLC-QTOF) |
|---|--|

| | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • MT-utrustning till ny vårdcentral, Vårdcentraler Örebro Öster, Område nära vård • OCT Optical Coherence Tomography, VO ögonkliniken, Område specialiserad vård | <ul style="list-style-type: none"> med tillhörande databas, VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård • Övervakningsutrustning DKE, VO anesthesi- och intensivvård, Område specialiserad vård |
|---|--|

Det sammanlagda värdet av dessa upphandlingar inklusive optionsår är ca 358 Mnkr. Medicinsk Teknik mottog totalt 63st anbud, dvs 1,8 anbud i snitt per upphandling.

*** Upphandling har varit föremål för överprövning, se särskild redovisning.*

Miljö, etiska och sociala krav

I samtliga annonserade upphandlingar har både krav på leverantörens miljöarbete ställts och miljökrav på produkten kunnat ställas. Vilka miljökrav som varit lämpliga att ställa beror på typ av produkt som upphandlats, och har därför anpassats för respektive upphandling.

Krav på Uppförandekod har varit möjlig att ställa i samtliga upphandlingar.

Specifika krav på Social hänsyn har inte kunnat ställas i någon annonserad upphandling då upphandling av tjänster endast omfattar serviceavtal tillhandahållna av leverantör. Däremot omfattar Uppförandekoden även Social hänsyn till viss del.

Kommentarer

Nedan redogörs arbetet kring hållbarhet, avtals- och inkösuppföljning samt överprövningar.

Hållbarhet



Område inköp- och upphandling genomför sitt arbete med att upphandla varor, tjänster och entreprenader med stor hänsyn till människor och miljö. Genom att upphandla på ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt bidrar vi till en hållbar utveckling och till att nå de nationella miljökvalitetsmålen.

Upphandlingspolicyn lyfter fram upphandling både som ett medel för att tillgodose verksamhetens behov och som ett medel för att främja en hållbar utveckling, avseende såväl miljö, social och etisk hänsyn. Det innebär att vid upphandling ska relevanta krav på miljö, etiskt och socialt ansvarstagande ställas på leverantör och dennes vara/tjänst.

Styrande för utformning av specifika hållbarhetskrav är Region Örebro läns verksamhetsplan samt hållbarhetsprogrammet. Styrande för krav på socialt ansvarstagande är den uppförandekod som tagits fram gemensamt av alla regioner. Region Örebro län ska särskilt beakta jämställdhet, social hänsyn och den sociala ekonomin när så bedöms vara möjligt.

Hållbarhetsarbetet under 2024

I en tid då vi börjar återhämta oss från inflation går vi in i en tid där beredskap och säkerhet blir allt viktigare. Att säkra transporter, sjukvårdsutrustning, personella resurser och beredskap utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Begrepp som cirkulär ekonomi och cirkulära flöden blir allt viktigare. Något som det länge pratats om i teorin ska nu börja göra sitt avtryck på den fysiska arenan.

I pågående och kommande upphandlingar jobbar vi fortsatt med att ställa krav på fordon som ska vara så fossilfria som möjligt. Under hösten har BioDriv och område Inköp och Upphandling haft en avstämning för att se hur arbetet med att kravställa utifrån de framtagna mallarna går. Det resulterade i att vissa korrigeringar kommer göras i den rapporteringsmall som BioDriv tagit fram. Överlag så fungerar arbetet bra och nästa steg är att börja se över hur vi ställer krav i entreprenadupphandlingar. Ett dialog-och kunskapsutbyte har påbörjats med representanter från såväl Regional utveckling, BioDriv och Område fastigheter samt ansvarig upphandlare. Arbetet fortsätter under 2025.

Under hösten har ett arbete påbörjats med uppföljning i de upphandlingar som blivit avtal. I de transportintensiva avtalen såsom livsmedel har vi haft en tät dialog med leverantörerna för att få rätt inrapportering. Detta har visat sig varit väldigt utmanande då marknaden inte riktigt är vana att rapportera in även om krav ställs, såväl av vår region såväl som övriga regioner i landet.

En majoritet av våra leverantörer klarar transport och drivmedelskraven och många av våra leverantörer presterar bättre än ställda krav. En stor del av problematiken är förknippat med hur inrapportering sker och genom våra nätverkstransporter, där vi inte kan utläsa vad som körs till oss eller till andra regioner. Problematiken kring inrapporteringen skapade fortsatt frågetecken, men efter enskilda möten med våra leverantörer har majoriteten ändå påvisat att ställda krav faktiskt uppfylls i dagsläget. I samband med avtalsuppföljning har vi fått ökad förståelse för marknaden och det tar vi med oss framöver. För att underlätta kommande arbete med bland annat livsmedelsupphandlingar har ett arbete påbörjats med att ta fram en mer områdesspecifik kravställning avseende transporter. Detta gör vi för att spara tid för upphandlaren vid framtagande av kravställning och ge enhetliga riktlinjer för leverantören som ska lämna anbud och lämna in uppgifter vid uppföljning.

BioDriv gjorde i slutet av året en sammanställning för hur vi kravställt kopplat till transporter det senaste året. Denna sammanställning omfattar alla upphandlingar som Region Örebro län upphandlat/varit med och upphandlat föregående år (ungefär 2023–07 till 2024–07) och sedan sammanställt om det har ställts krav eller inte. Det visar att det finns utmaningar i nuvarande system som behövs ses över. Uppföljningen visar att det är i små upphandlingar som transporter inte kravställts. I de stora med mycket transporter och som regionen själva gör har vi ställt krav, men då exklusive de upphandlingar vi gör tillsammans med andra regioner, s.k. klöverupphandlingar. Den främsta anledningen till det är att de upphandlingarna omfattar sjukvård och då till största delen specialanpassade hjälpmedel till individ. I de upphandlingarna är det behovet som får styra kravställningen. Däremot ställs andra krav inom miljö och det handlar om återanvändning och längre livslängd på produkter, samtransporter, trygghet för patienten i vetskapen att få sina behov tillgodosedda på ett tryggt och säkert sätt osv. I de mindre upphandlingarna kan det röra sig om konsultupphandlingar där det oftast är enskilda individer som ska upphandlas eller serviceupphandlingar där de är viktigt att få rätt kompetens för uppdraget. I dessa upphandlingar har det ändå funnits med ett miljötänk då leverantören uppmuntras till att styra mot mer fossilfria transportval eller att det rör sig om upphandlingar där det inte förekommer några fysiska möten utan endast digitala såsom vid upphandling av rekryteringstjänster och liknande.

Uppföljning

Uppföljning är ett viktigt redskap för att säkerställa att vår kravställning efterlevs. Vidare ger det oss också viktig erfarenhet av avtalet inför framtagandet av en ny upphandling. Under hösten har en översyn gjorts tillsammans med staben av de avtal som nu har varit aktiva ungefär ett år. Ett urval har gjorts utifrån de upphandlingar som på ett eller annat sätt utmärkt sig utifrån hållbarhet och då både miljö, social och ekonomisk hållbarhet. Exempel på avtal som valts ut:

- Transportintensiva avtal där drivmedelskrav ställts
- Avfallsentreprenör
- Resebyråtjänster
- Profilmaterial
- Städupphandling
- Textilavtal

Förutom de ovan nämnda så jobbar upphandlingsavdelningen löpande med avtalsuppföljning.

Det har under året efterfrågats internt hur vi arbetar med kravställning, hur en upphandlingsprocess går till och hur vi arbetar med bland annat uppföljning. I början av 2025 kommer vi på område Inköp och Upphandling att delta på ett miljøråd för att berätta mer. På miljørådet finns representanter från regionens olika verksamheter. Det blir en bra början för en intern kunskapsöverföring och förhoppningsvis en givande dialog om hur vi kan samverka på ett effektivare sätt i framtiden.

Arbetet med att uppdatera och förbättra texter i vårt upphandlingsverktyg har pågått under året. Bland annat så har nya texter kring uppförandekoden och medföljande kontraktsvillkor reviderats. Då vi under året kunnat genomföra en del RFI:er har vi lyckats att integrera hållbarhet i kravställan på varan/tjänsten, barnperspektiv, kontraktsvillkor kopplat till viten, utvärderingskriterier, uppföljning m.m. utan att det för den delen ökat kostnaderna. Det är en positiv utveckling och ökar förståelsen för hållbarhet internt hos referensgrupp och verksamhet men också hos våra leverantörer som bättre förstår hur Region Örebro län vill arbeta inom området. Område Medicinsk teknik har under 2024 uppdaterat de nya nationella mallarna för hållbara leverantörskedjor som nu är en del av deras upphandlingsdokument.

Under hösten har hemsidan och texter, länkar m.m. som kopplar an mot hållbarhet uppdaterats. Fortsatt arbete sker löpande.

Social hänsyn och barnperspektiv

Området omfattar jämställdhet, hälsa, mångfald, mänskliga rättigheter, arbetsmiljö och jämlikhet. Det är alla ord som ingår i regionens hållbarhetsprogram och som vi vill ska

genomsyra samtliga upphandlingar vi tar fram. Ett sätt som vi arbetat med denna intern under året är att utvärdera föregående avtal med verksamheten/ referensgruppen. Vi har tittat på vad som fungerar bra och vad vi skulle vilja ändra på, såsom:

- Synpunkter som leder till bättre arbetsmiljö.
- Krav som inte endast fokuserar på lägsta pris utan bäst produkt till bäst pris.
- Vad skapar ett mervärde utifrån de av politiken antagna policyer och riktlinjer.

Den uppförandekod som beslutats ger oss ett verktyg för att säkerställa att den social hållbarheten säkerställs i de länder där produkterna oftast tas fram. Det ställer krav på leverantören att jobba för att människor i hela produktionskedjan ska ha ett arbete fritt från kränkningar och där mänskliga rättigheter sätts första rummet.

I de RFI:er som genomförts under året har mer fokus lagts på social hållbarhet och även krav på att social såväl som miljömässig hållbarhet ska utvärderas och premieras vid anbudslämnande.

Nationella kansliet

Område D (Gotland, Värmland, Västmanland, Örebro, Varuförsörjningen (sårvård och kompression samt tandvårdsutrustning samt förbrukningsmaterial)).

Sårvård och kompression

Kontorsrevisioner genomförda under 2023 visade på bister hos de utvalda leverantörerna. Återrevisioner har därför genomförts under 2024. Samtliga leverantörer som har reviderats har betydande avvikelser och ett stort arbete kommer pågå under 2025 utifrån upprättade handlingsplaner. Ett flertal återrevisioner kommer genomföras under 2025 för att kontrollera att arbetet går framåt.

Isotop

Under 2023 genomförde ett flertal kartläggningar med syfte att identifiera produkter som riskerar att innehålla bomull från Xinjiang-provinsen i Kina samt att undersöka leverantörernas kännedom om och kontroll på ursprunget till den bomull de använder. Under 2024 har arbetet fortsatt och en projektgrupp satts samman. Under året har dialog fortsatt med utvalda leverantörer i syfte att diskutera spårbarhet och bland annat leverantörers syn och möjlighet till Isotoptester för att säkerställa ursprung för den bomull de använder.

Tandvård och ortodonti

Fokus under året har varit att öka kunskapen om produkter och leverantörer inom området samt hur regionerna upphandlar dessa produkter. Kartläggning av regionernas organisation för upphandling av tandvård genomfördes under våren och genom vårt

deltagande på tandvårdsmässan i Göteborg under hösten har dialog förts med branschen för att öka vår kunskap om produkter, leverantörer och deras hållbarhetsarbete. Folk tandvården i Skåne bjöd in vår arbetsgrupp till ett Kategorirådsmöte för område Tandvård där vi informerade om riskanalysen och vårt kommande arbete med framtagande av harmoniserade miljökrav.

Under året har arbetet med harmoniserade miljökrav påbörjats. En aktivitetsplan har upprättats som sammanfattar de steg som behöver tas för att få en tydlig bild över vilka produktområden som är aktuella för kravpaket.

Nationella kansliet har därutöver:

- Arbetat fram harmoniserade kriterier för systematiskt miljöledningssystem.
- Beslutat om en ny rollbeskrivning för regionernas samordnare och kontaktkoordinatorer.
- Kansliet har genomfört 28 SAQ-uppföljningar, 47 revisioner samt 25 återrevisioner.
- Område D har tillsammans med kansliet arbetat fram en ny metod för spårning kopplat till tvångsarbete genom s.k. isotoptestning av bomull
- Kansliet har genomfört en analys av:
 - Uppförandekodens viktigaste risker
 - Översyn LFU:s kategoriträd
 - Urval inköpskategorier

Omvärldsbevakning

Listan på nya EU-regler inom hållbarhetsområdet som introducerades under året är lång och inte helt lätt att sätta sig in i, hur de ska integreras eller ens förstå hur de påverkar upphandling. Men att de så småningom kommer att behöva beaktas både i hur vi utformar våra mallar, våra strategier och dokument samt hur vi kravställer och hur vi så småningom följer upp är solklart. För att kunna ta ett helhetsgrepp om allt nytt så kan frågorna inte längre endast falla på en funktion eller en person i organisationen utan det krävs samarbete inom regionen. Personer inom säkerhet, HR, ekonomi, inköpare/upphandlare och hållbarhetsfunktioner behöver samarbeta. För regionen så får referensgruppen som representant för den egna verksamheten ett större ansvar och betydelse.

Att vidare arbeta mer med marknadsanalyser i form av RFI:er och andra forum för marknadsdialoger är av största betydelse för att skapa robusta och hållbara avtal.

Allt kommer att få en större betydelse och behöva finnas med som en röd tråd genom fortsatt arbete. Positivt är att den nya lagstiftningen ger oss möjlighet att jobba in hållbarhetsrelaterade frågor som en mer naturlig del av själva upphandlingsdokumentet bland annat som krav på varan/tjänsten.

Härnadan följer en kortare presentation om vad som är nytt:

- **CSRD:** EU:s krav på obligatorisk hållbarhetsredovisning, Corporate Sustainability Reporting Directive. Lagen innebär i korthet att börsnoterade bolag och koncerner med mer än 500 anställda behöver rapportera enligt direktivet.
- **Avskogningsförordningen** (kan komma att skjutas fram): Reglerar användningen av skog och mark för att minska unionens bidrag till avskogning och skogsförstörelse runt om i världen. Detta ska göras genom att reglera import och handel med viss specifika råvaror och produkter inom EU
- **Förpackningsförordningen:** EU:s nya förpackningsregler syftar till att minska mängden förpackningsavfall i vårt samhälle. Genom mål med för minskning av förpackningar, dels strängare krav på producenter kring hur förpackningar ska utformas och hur mycket återvunnet material de ska innehålla.
- **Klimattullar, CBAM:** EU:s nya klimattullar, Carbon Border Adjustment Mechanism, koldioxidtullar som det också kallas, innebär att företag som importerar varor utanför EU, såsom järn, gödsel, cement, kemikalier m.m. måste samla in och rapportera data om hur stora klimatutsläpp varorna orsakar.
- **Ökat företagsansvar:** EU:s Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) syftar till att företag ska ta över ansvar över vad som händer i deras leverantörsled kopplat till miljö och mänskliga rättigheter. Det handlar bland annat om att motverka barnarbete, eller att farliga gifter förstör marker och vattendrag.
- **Greenwashing:** är ett begrepp som syftar på när företag, organisationer eller myndigheter medvetet eller omedvetet kommunicerar sina hållbarhetsåtaganden på felaktigt sätt, allt i syfte för att uppnå ekonomiska eller imagemässiga fördelar.
- **Rätten att reparera:** Direktivet innebär att tillverkaren ska erbjuda konsumenter att reparera produkter även efter att produktens garanti har löpt ut. Målet är att minska avfallet och stärka reparationsbranschen.

Avtals- och inkösuppföljning

Arbetet med att effektivisera de verktyg vi använder oss av har fortsatt i syfte att analysera tillgänglig data. Det sker på två sätt – dels att arbeta med bättre formuleringar i våra mallar för upphandlingar och avtal, dels att granska data som kommer till oss, då vi inte genererar egna indata, utan är helt beroende av vad som kommer till oss från ekonomisystemet.

För ett år sedan undersöktes möjligheten att använda andra indexskrivningar än de standarder som nyttjats, bland annat genom ”korgar” med specifika mixar av olika index. I en tid av ekonomisk besparingar har detta ej kunnat genomföras. Istället har det manuellt tagits fram unika index, eller mixar av index som kan användas. En omvärldsspaning indikerar att intresset för dylikt ökat, med framför allt ett intressant arbete som Region Stockholm redogjort för i det alltmer aktiva nätverket för avtalsuppföljning. Men även utan denna externa input känns det som att vi är på rätt väg. Idag är avtal utan indexklausul, eller avtal som med bas- och regleringsmånader varit formulerade på ett sätt som gjort dem omöjliga att tillämpa, ovanliga och förekommer enbart i äldre avtal.

Att beräkna troheten vad gäller avtal rymmer – precis som tidigare år – betydande metodologiska svårigheter. Mycket av det Region Örebro län köper är inte upphandlingsbart, som offentlig vård inom andra regioner, eller avgifter till stat och kommuner. Annat regleras inom Lagen om Valfrihet (LoV), medan vårt område endast hanterar LOU, LUF och LUK.

Att identifiera vilka leverantörer som finns inom relevanta områden, eller snarare identifiera vilka som inte gör det och därmed bör uteslutas ur analysen, är ett ständigt pågående arbete. I och med att omklassificering (åt båda hållen) sker löpande och retroaktivt, blir siffrorna mellan varje rapport inte stabila. För 2024 finns också ett problem i november, då läkemedel som tidigare köpts via ApoEx nu köps direkt från några få stora leverantörer (Tamro m fl) i ett i alla fall tillfälligt avtalslöst tillstånd. Då detta uppgår till drygt 30 miljoner kronor på en månad är det något som helt klart behöver kompletteras med nya avtal.

I den mån data tillåter exkluderas data från en leverantörs fakturerade belopp, så ett aktuellt exempel är Juzo (som återfinns inom hjälpmedel), där bara tio procent handlas inom avtal, eftersom det enda vi har avtal med där är deras kompressionsstrumpor. I just detta fall kan problemet hanteras genom att kontoplanen ger ledning, men det kräver också en korrekt kontering, och möjlighet att granska fakturor (som inom området kan vara hemligstämplade). I de flesta fall är konteringen inte heller tillräcklig då mycket hamnar som ”övrigt” inom de olika grupperna.

Att det finns liknande problem avseende andra leverantörer är uppenbart, men utan aggregerbar statistik från lägsta nivå och vidare uppåt är det för närvarande ogörligt att nå den fullständiga sanningen. Behovet av att arbeta vidare med elektronisk handel på alla nivåer förblir därför lika starkt som det varit i tidigare rapporteringar då det på sikt är den enda framkomliga vägen.

Med alla dessa reservationer om datas kvalitet, har Region Örebro län ändå tagit ytterligare små steg vad gäller avtalstroheten. För årets första elva månader, och med reservationer om vad som faktiskt är upphandlingsbart, ligger regionen hittills i år på en avtalstrohet på 86,8 %, vilket är det näst högsta vi haft under den tid (2016 – idag) vi haft möjlighet till den här typen av dataanalys. 87,1 % som är det tidigare högsta värdet är dels bara marginellt bättre, dels var det under 2018 när byggnationerna pågick som mest intensivt, och inom fastighetsområdet är avtalstroheten alltid god. Generellt är det dock hela tiden frågan om små förändringar.

Det finns två tänkbara förklaringar till de goda resultaten, eller naturligtvis en kombination av dessa två. Det ena är att regionen faktiskt i högre grad följer och tillämpar de avtal som den har att förhålla oss till. Det andra är att inköpsstoppet har gjort att mycket kringverksamhet har fått stå tillbaka eller helt och hållet försvunnit och att den verksamhet som kvarstår i högre grad är den kärnverksamhet som omfattas av befintliga avtal. Om man jämför inköpsvolymerna totalt sett 2022-2024 (jan – nov) tycks det som att det är kostnadsmassan som minskat och att vi genom det hårda sparprogram regionen gått och fortfarande går igenom, på köpet även får en högre avtalstrohet.

Mönstret är detsamma i alla inköps-/upphandlingskategorier, men är tydligast inom Övergripande material och tjänster, där sådant som resor, kurser och konsulttjänster återfinns, dvs de typiska områden som brukar pekas ut som de enklaste att snabbt skära i kostnadsmässigt. Kostnaden här för resor och utbildning har sjunkit – men till stor del där avtal inte återfinns och skapat en skenbar förbättring av avtalstroheten. Kostnaderna inom det upphandlingsbara området för de här tre kategorierna, jan-nov, har sjunkit med en tredjedel från 2022, och avtalstroheten har, trots att lika mycket köps inom avtal, därigenom ökat från 17 till 26 %.

Det finns fortfarande områden där regionen behöver bättre avtalstäckning än den har idag. Visst laboratoriematerial, handledning, enstaka klinikers hantering av hyrläkare trots det nya nationella avtalet är sådana exempel. Dock har regionen inlett upphandling av psykosociala tjänster inom Regionhälsan och identifierat behov av att återupphandla försäkringsmedicinska-utredningar.

Framledes behöver regionen satsa på effektivare inköpen. 113 leverantörer har till och med november månads utgång fakturerat oss 184 miljoner kronor genom elektronisk handel. 90 % av detta ligger på tre leverantörer (Onemed, Textilia och Martin & Servera). Samtidigt har regionen under motsvarande tid haft totalt 3530 leverantörer med en fakturavolym på 3065 mnkr (detta avser bara de delar som bedömts vara upphandlingsbara). Tre procent av leverantörerna hanteras via e-handel och genererar sex procent av spenden, siffror som är bättre än förra året. Men det är bara marginella förbättringar och på felmarginalen. Arbetet med att implementera fler avtal i regionens e-handelssystem pågår, samt även arbetet med att i relevanta upphandlingar ställa krav på e-handel. Detta gäller för både Område inköp och upphandling och Område Medicinsk teknik, särskilt i upphandlingar som omfattar förbrukning.

Överprövningar

En (1) ny överprövning inkom under delår 2 2024, åtta (8) på helåret. Fyra (4) mål har slutligt avgjorts av domstol.

Nya processer – pågående

Tidigare rapporterade processer – Ej avslutade

Serviceresor 2025, dnr 24RS3214

Taxi Karlskoga-Degerfors AB (pågående)

Bolaget baserar sin överprövning på två punkter. Den ena punkten avser om det i upphandlingen har ställts upp krav på att anbudsgivaren själv ska ha utfört referensuppdragen som åberopas. Kort förklarat att de faktiskt ska ha utfört trafiken utan att använda underleverantörer. Den andra punkten är att vinnande anbuds offererade priser påstås som onormalt låga. Regionen har bemött punkterna, dels genom att visa på att kravet på referensuppdrag inte ska tolkas på det sätt som Bolaget anför, dels att Regionens utredning av priserna från vinnande anbud inte ska bedömas som onormalt låga då det finns rimliga och trovärdiga förklaringar. Skriftväxlingen är avslutad i målet.

Serviceresor 2025, dnr 24RS3214

AB Trendtaxi (pågående)

Regionen har uteslutit Bolaget från upphandlingen med hänvisning till att den utredning som Regionen genomfört har visat att Bolaget inte är vare sig redbara eller i övrigt lämpliga att vara avtalspart till ramavtalet. Bland annat har Transportstyrelsen beslutat att Bolaget är olämpliga att bedriva taxitrafik kopplat till både hur verksamheten tidigare har bedrivits samt vilka personer som sitter i Bolagets styrelse. Därtill har flera rättsprocesser riktats mot Bolaget med anledning av såväl hävning av befintliga avtal samt skadeståndsanspråk från tidigare underleverantörer. Bolaget anser sig inte ha gjort något fel. Skriftväxlingen är avslutad i målet.

Serviceresor 2025, dnr 24RS3214

Taxi Green Örebro AB (pågående)

Regionen har förkastat Bolagets anbud med hänvisning till att det, även efter möjlighet till komplettering inte uppfyller ställda krav på kvalitets- och miljöledningssystem. Bolaget anser att kraven ska tolkas vara lågt ställda medan Regionens intar en hållning att kraven är högt ställda och måste uppfyllas i sin helhet. Skriftväxlingen är avslutad i målet.

Elmäklartjänst, dnr 24RS5260

Entelios AB (pågående)

Bolaget har anført att vinnande anbud är onormalt lågt och att domstolen ska göra en bedömning av anbudspriset. Bolaget anser även att Regionen inte har tillämpat ett obligatoriskt krav avseende stödtjänster på ett korrekt sätt och hänvisar till de avtal som finns upprättade med Svenska kraftnät, vilket är ett krav för att kunna erbjuda just stödtjänster. Bolaget hävdar vidare att kravet ska styrkas i samband med

anbudsinlämning. Regionens hållning är att de förutsättningar som Bolaget hänvisar till har uppstått efter att sista dag för att lämna in anbud inträffat. Det innebär att dessa förutsättningar inte kan ligga till grund för en överprövning och att vinnande anbud uppfyller samtliga krav. Vad gäller anbudspriserna har Regionen utrett dessa och godtagit de förklaringar som anbudsgivarna inkommit med. Det är därmed upp till Bolaget att bevisa och göra det sannolikt att vinnande anbudspris är onormalt lågt. Skriftväxlingen är avslutad i målet.

Möbler till Regionhuset, dnr 24RS6086

Kinnarps AB (pågående)

Regionen har genomfört en förnyad konkurrensutsättning från Addas ramavtal – Möbler för kontor och arbete - område D. Bolaget har ansökt om överprövning på grunderna att anbudsgivaren av det vinnande anbudet inte är ramavtalsleverantör och därmed kan inkomma med anbudssvar eller bli tilldelad avtal. Regionen undersöker för närvarande förutsättningarna genom kontakt med både vinnande anbudsgivare och Adda för att reda ut frågan. Bolaget anför även att en av Bolagets produkter, under utvärderingen, har fått ett för högt påslag och att upphandlingen därmed ska göras om. Regionens inställning är att utvärderingen har skett på ett korrekt sätt i enlighet med Upphandlingsdokumenten såväl som de upphandlingsrättsliga principerna. Skriftväxlingen är avslutad i målet.

Framtidens vårdinformationssystem, dnr 23RS13087

Konkurrensverket (pågående)

Konkurrensverket inledde under 2023 en utredning av de påstådda ändringar Regionen och de övriga deltagande regionerna i SUSSA-samarbetet påstås ha gjort i avtalet för Cosmic. Konkurrensverket ansökte den 20 december 2023 om upphandlingsskadeavgift Förvaltningsrätten. Det finns flera rättsfrågor i målet, där den huvudsakliga frågan dock är om de påstådda ändringarna är av väsentlig art och om det då ska betraktas utgöra en otillåten direktupphandling. Övriga rättsfrågor avser preskription, vad som ska och kan omfattas av en ansökan om upphandlingsskadeavgift samt om upphandlingsskadeavgift kan utkrävas av samtliga deltagande myndigheter eller enbart den myndighet som har genomfört upphandlingen. Skriftväxlingen är ännu inte avslutad i målet.

Nya processer – Avslutade

Markiser och persienner, dnr 24RS9686

Primetex AB (avslutad)

Förvaltningsrätten avslog Bolagets överprövning och delade Regionens bedömning och argumentation att det krav på tidigare referensuppdrag som fanns i Upphandlingsdokumenten, varit utformat på ett proportionerligt sätt. Bolaget har inte

heller kunnat styrka, varken att kravet är oproportionerligt eller att kravet tillämpats på ett sätt som står i strid med LOU.

Tidigare rapporterade processer – Avslutade

Kromatografisystem, dnr 23RS9913

Konkurrensverket (avslutad)

Förvaltningsrätten lämnade bifall till Konkurrensverkets ansökan om upphandlingsskadeavgift. I domskälen går Förvaltningsrätten helt på Konkurrensverkets linje både vad gäller avtalstiden, värdet på avtalet samt om det har genomförts en otillåten direktupphandling. Frågan om värdet och avtalstiden gav en förväntad utgång då Regionen under utredningen till viss del gett stöd för Konkurrensverkets linje. Gällande frågan om direktupphandling bedöms inte den marknadsundersökning som Regionen har genomfört som tillräcklig för att visa på att det saknas andra potentiella leverantörer av efterfrågat system på marknaden. Av domskälen kan dock tydas att om marknadsundersökningen hade kompletterats med klar och tydlig dokumentation över kommunikationen med leverantörerna så hade bedömningen kunna resultera i ett annat utfall. Någon direkt ledning av målet annat än att kraven för att åberopa tekniska skäl enligt LOU är satt högt, kan dock inte dras.

Produktions- och resursplaneringssystem 1, dnr 24RS1123

Astrada AB (avslutad)

Förvaltningsrätten bedömer att Bolaget har lidit skada när det uteslöts av Regionen på grund av bristande kravuppfyllnad. Eftersom Bolaget har inkommit med förtydligande av hur det offererade systemet uppfyller de obligatoriska kraven och Regionen inte har konkretiserat hur de offererade trots detta inte uppfyller samtliga krav anser Förvaltningsrätten att Bolaget felaktigt har uteslutits och att Bolagets anbud ska utvärderas. Domen överklagades inte.

Produktions- och resursplaneringssystem 2, dnr 24RS1123

DB Evidence AB (avslutad)

Förvaltningsrätten delade Regionens bedömning att samtliga obligatoriska krav skulle vara uppfyllda vid tiden för anbudsinlämnandet. För att annan ordning ska gälla krävs att det tydligt i upphandlingen framgår att annan tid för kravuppfyllnad gäller. Det är, som i målet, t.ex. inte tillräckligt att hänvisa till en formulering i mallen för upphandlingskontrakt då den delen aktualiseras först i det skede när upphandlingsförfarandet är avslutat och avtal ska träffas. Det är därmed inte visat att det krav som ligger till grund för uteslutning av Bolaget är utformat eller har tillämpats på ett sätt som strider mot likabehandlingsprincipen. Förvaltningsrätten påpekar dock att Regionens motivering till varför Bolaget uteslöts kunde ha varit tydligare men att det i målet inte är visat att Bolaget uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen. Domen överklagades inte.

Bemanningsystem hyrläkare, dnr 23RS2540

Medlo AB (avslutad)

Förvaltningsrätten avslår Bolagets ansökan om ogiltighetsförklaring av Regionens avtal. Bolaget har gjort gällande att Regionens inköp av licens på bemanningssystem för hyrläkare, som skett via Regionens licenspartner, ska ogiltigförklaras. Grunden som anges är att Regionen skulle ha genomfört en otillåten direktupphandling då denna specifika licens inte omfattas av den prislista som upprättats för avtalet med Regionens licenspartner. Bolaget har senare i processen anført att köpet inte kan omfattas av licenspartneravtalet då det är ett IT-system och inte en licens, där Bolaget anser att en skillnad föreligger. Regionen har i sina svar anført att preklusionsfristen har löpt ut och att Bolagets påståenden om huruvida det är en licens eller IT-system har inkommit för sent i processen och att detta ska bortses ifrån av domstolen. Regionen har också förtydligat och försökt visa på att ett avtal om ett helhetsansvar för licensförsörjningen inte begränsas till vissa licenser.

Förvaltningsrätten kommenterar inledningsvis i domen att Bolaget inte kan ha anses påtalat omständigheter utanför preklusionsfristen. Vidare bedöms att leveransavtalet av systemet anses kunna omfattas av Regionens licenspartneravtal och att Bolaget därmed inte att kunnat visa att det finns skäl att ogiltigförklara leveransavtalet. Domen överklagades inte.

Sammanfattande kommentarer

Det kan noteras att det endast har inkommit en överprövning under delår 2 och att det i denna överprövning meddelades en snabb dom som utföll i Regionens favör. Det kan ses som en motreaktion på det stora antal överprövningar som inkom under delår 1. Någon särskild trendspaning kan inte göras utan snarare har detta att göra med tajmingen för annonsering och tilldelning av upphandlingar som har en större benägenhet att resultera i överprövningsprocesser.

Från de mål som är avgjorde kan med intresse noteras att rätten i målet om bemanningssystem för hyrläkare, inte ansåg att Bolagets ändrade uppfattning, från att systemet var en licens till att det helt plötsligt inte var en licens som en ny omständighet som måste påtalas inom tre veckor från det att överprövning skickats in. Någon särskild förklaring till detta lämnades inte av rätten och det kan bara konstateras att det vore önskvärt med en större tydlighet om vad som omfattas av den s.k. preklusionsfristen.

Intressant är även att notera att Förvaltningsrätten gjorde bedömningen att Regionens poängsättning av referenser inte är oproportionerlig. Detta är positivt då referenstagningen är en viktig del av en grundläggande kvalificering som Regionen gör av leverantörerna i flertalet upphandlingar.

Vad gäller handläggningstiderna hos Förvaltningsrätten kan konstateras att det fortsatt är mycket långa handläggningstider vilket får till följd att det även under kommande år ställs höga krav på Regionens planering och framdrift samt att regionen tar i beaktande att en överprövningsprocess kan ta upp till ett år.

Övrigt

Som en följd av de besparingsåtgärder som beslutats under 2024 har ett flertal upphandlingar, som var planerade att starta under 2024, pausats. Det gäller främst investeringar inom Fastighet och Medicinsk teknik som klassats som verksamhetsanpassning och ny verksamhet, dvs. inte de som klassats som ersättning av befintlig utrustning. Men även andra upphandlingar har avbrutits, i olika skeenden av upphandlingsprocessen.

För IT-system eller medicintekniska utrustningar eller liknande som behandlar regionens information ska en informationsklassning genomföras av verksamheten innan upphandlingsprojektet startas upp. Detta medför i vissa fall en fördröjd uppstart av upphandlingsprojekt.